

Дело C-530/20

Преюдициално запитване

Дата на постъпване в Съда:

20 октомври 2020 г.

Запитваща юрисдикция:

Satversmes tiesa (Конституционен съд, Латвия)

Дата на акта за преюдициално запитване:

6 октомври 2020 г.

Подател на искането за установяване на противоконституционност:

SIA EUROAPTEKA

Орган, приел спорния акт:

Ministru kabinets (Министерски съвет, Латвия)

**LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESA (КОНСТИТУЦИОНЕН
СЪД НА РЕПУБЛИКА ЛАТВИЯ)**

[...] [Данни за запитващата юрисдикция]

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

**ОТНОСНО ОТПРАВЯНЕТО НА ВЪПРОСИ ДО СЪДА НА
ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,**

**ЗА ДА СЕ ПРОИЗНЕСЕ ПО ТЯХ В РАМКИТЕ НА ПРЕЮДИЦИАЛНО
ПРОИЗВОДСТВО**

[...] [номер на делото]

Рига, 6 октомври 2020 г.

Satversmes tiesa, [...] [състав на съда]

след като разгледа в подготвително заседание материалите по делото [...] „Относно съответствието на точка 18, подточка 12 от Ministru kabineta 2011. gada 17. maija noteikumi Nr. 378 „Zāļu reklamēšanas kārtība un kārtība, kādā zāļu ražotājs ir tiesīgs nodot ārstiem bezmaksas zāļu paraugus“ (Постановление № 378 на Министерския съвет от 17 май 2011 г. [относно] „Редата за

рекламиране на лекарствените продукти и реда, по който производител на лекарствени продукти може да предлага на лекарите безплатни мостри на лекарствени продукти“), с членове 100 и 105 от Latvijas Republikas Satversme (Конституция на Република Латвия) и с член 288, трета алинея от Договора за функционирането на Европейския съюз“ [...],

излага следните мотиви:

I. Релевантни фактически и правни обстоятелства в главното производство

- 1 На 8 януари 2020 г. е образувано производство [...] пред Satversmes tiesa (Конституционен съд), след като е подадено искане за установяване на противоконституционност от страна на SIA EUROAPTEKA (наричано по-нататък „подателят на искането“). [...] [процесуални въпроси]
[...] [процесуални въпроси]
- 2 Точка 18, подточка 12 от Постановление № 378 на Министерския съвет от 17 май 2011 г. [относно] „Ред за рекламиране на лекарствените продукти и реда, по който производител на лекарствени продукти може да предлага на лекарите безплатни мостри на лекарствени продукти“ (наричано по-нататък „Постановление № 378“), гласи: „Забранено е в рекламата на лекарствен продукт сред населението да се включва информация, която насърчава закупуването на този лекарствен продукт, обосновавайки необходимостта от закупуването му с неговата цена, обявявайки специална разпродажба или посочвайки, че лекарственият продукт се продава в пакет с други лекарствени продукти (включително на намалена цена) или с други продукти“ (наричана по-нататък „спорната разпоредба“).
- 3 **Подателят на искането** счита, че спорната разпоредба не съответства на членове 100 и 105 от Конституцията на Република Латвия (наричана по-нататък „Конституцията“), нито на член 288, трета алинея от Договора за функционирането на Европейския съюз.

Подателят на искането е установено в Латвия дружество с ограничена отговорност, което осъществява фармацевтична дейност и е част от група дружества, съставляваща една от най-големите вериги от аптеки и от предприятия за продажба на дребно на лекарствени продукти в Латвия. Въпреки че основната дейност на аптеките се изразява в разпространението на лекарствени продукти и в предоставянето на фармацевтични услуги, съгласно член 33 от Farmācijas likums (Закон за фармацията) аптеките имат право да разпространяват и други видове продукти като например предназначенията за грижа за тялото.

През март 2016 г. подателят на искането обявява промоция на уебсайта си в ежемесечната си брошура, като предлага намаление от 15 % от продажната цена за който и да е лекарствен продукт, в случай че бъдат закупени поне

три продукта. С решение от 1 април 2016 г. на основание спорната разпоредба Veselības inspekcijas Zāļu kontroles nodaļa (Отдел за контрол на лекарствените продукти към Здравната инспекция) забранява на подателя на искането да извършва реклама, свързана с посочената промоция. По този начин спорната разпоредба ограничавала свободата на изразяване на подателя на искането, закрепена в член 100 от Конституцията, и правото му на собственост по член 105 от Конституцията.

Според подателя на искането въведената със спорната разпоредба забрана се отнася не само до рекламирането на конкретен лекарствен продукт, а до рекламирането на лекарствените продукти като цяло. По негово мнение, от една страна, спорната разпоредба ограничавала правото му да рекламира сред населението с цел да популяризира принадлежащата му марка и да увеличи нейната известност. От друга страна, спорната разпоредба забранявала на подателя на искането да информира потребителите за договорните условия за продажба на продуктите, предлагани им в аптеките от веригата. Затова според подателя на искането предвидената в спорната разпоредба забрана е ограничила обичайната клиентела на аптеките му. Клиентелата обаче трябвало да се счита за собственост по смисъла на член 1 от Протокол № 1 към Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи.

[Според подателя на искането] от същината и от целта на Закона за фармацията в неговата цялост следва да се направи изводът, че законодателят не е оправомощил Министерския съвет да приема разпоредби със съдържание като това на спорната разпоредба. В това отношение трябвало да се имат предвид нормите от правото на Съюза, и по-специално Директива 2001/83/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 ноември 2001 година за утвърждаване на кодекс на Общността относно лекарствени продукти за хуманна употреба (наричана по-нататък „Директива 2001/83/ЕО“).

Разпоредбите на Директива 2001/83/ЕО се отнасяли до рекламата на конкретни лекарствени продукти по смисъла на член 1, точка 2 от тази директива, а не до всяка реклама, свързана с фармацевтичния сектор или с лекарствените продукти като цяло. Според подателя на искането с Директива 2001/83/ЕО се извършва пълна хармонизация в областта на рекламата на лекарствени продукти и със своето законодателство държавите членки не могат да налагат по-ограничителни изисквания за рекламата на лекарствените продукти от предвидените в посочената директива. Чрез спорната разпоредба Министерският съвет разширил списъка със забранени форми на реклама, който се съдържа в член 90 от Директива 2001/83/ЕО. Ето защо спорната разпоредба не съответствала на член 288, трета алинея от Договора за функционирането на Европейския съюз.

- 4 **Органът, приел спорния акт (Министерският съвет), счита, че спорната разпоредба съответства на членове 100 и 105 от Конституцията и на**

член 288, трета алинея от Договора за функционирането на Европейския съюз.

Той посочва, че спорната разпоредба е включена в Постановление № 378 на основание член 5, параграф 5 от Закона за фармацевтиката и в изпълнение на изискванията по Директива 2001/83/ЕО.

[По негово мнение] обстоятелството, че спорната разпоредба налага по-ограничителни изисквания за рекламата на лекарствените продукти, не означава, че Министерският съвет е действал извън рамките на предоставените му правомощия. Дали предвидените в спорната разпоредба изисквания са приети в рамките на делегираните от законодателя правомощия, трябвало да се прецени пряко с оглед на изискванията по Директива 2001/83/ЕО и на целта, предвидена във връзка с предоставянето на лекарствени продукти на населението. Забраната за рекламиране на лекарствени продукти сред населението била оправдана от нуждата от защита на общественото здраве предвид рисковете от прекалена и необмислена реклама. Това проличавало от съображение 45 от Директива 2001/83/ЕО, съгласно което рекламата на лекарствени продукти, които се отпускат без лекарско предписание, може да бъде разрешена по изключение, но само ако отговаря на определени критерии, предвидени в правната уредба. За сметка на това лекарствените продукти, които се отпускат по лекарско предписание, не били обхванати от това изключение от забраната за рекламиране, така че за тази категория лекарствени продукти важала абсолютна забрана за рекламиране. Според Министерския съвет понятието за реклама на лекарствени продукти, което се съдържа в Директива 2001/83/ЕО, е широко. Министерският съвет твърди, че съгласно член 87, параграф 3 от посочената директива не е разрешено рекламиране, което насърчава ирационалната употреба на лекарствения продукт, като това изискване се прилага не само за ирационалната употреба на конкретен продукт, но и за това на всеки лекарствен продукт. По този начин спорната разпоредба била приета в рамките на предоставените правомощия на Министерския съвет и в изпълнение на правната уредба на Европейския съюз.

[Министерският съвет посочва, че] съгласно данни на Световната здравна организация лекарствените продукти, които се отпускат без лекарско предписание, се използват широко в Латвия. Спорната разпоредба била приета с цел да се намали ирационалната употреба на лекарствени продукти, които се отпускат без лекарско предписание, и следователно с цел да се защити общественото здраве. Според Министерския съвет насърчането на употребата на лекарствени продукти, които се отпускат без лекарско предписание, посредством цената им (чрез отстъпки) не би било разумно и би било правно неприемливо.

II. Латвийската правна уредба

5 Член 100 от Конституцията гласи:

„Всеки има право на свобода на изразяването, което включва правото свободно да получава, съхранява и разпространява информация и да изразява мнението си. Забранява се цензурата“.

Член 105 от Конституцията предвижда:

„Всеки има право на собственост. Правото на собственост не може да се упражнява по начин, който накърнява обществения интерес. Правото на собственост може да бъде ограничавано само със закон. Принудително отчуждаване на собственост в интерес на обществото може да става само по изключение, въз основа на конкретен закон и след равностойно обезщетение“.

6 На 10 април 1997 г. Saeima (Парламент на Латвия) приема Закона за фармацията. Посоченият закон влиза в сила на 8 май 1997 г. Член 5, параграф 5 от Закона за фармацията гласи: „Министерският съвет урежда реда за рекламиране на лекарствените продукти“.

На 20 декември 1999 г. Парламентът приема Reklāmas likums (Закон за рекламата). Посоченият закон влиза в сила на 24 януари 2000 г. Член 7, параграф 1 от Закона за рекламата предвижда: „В други закони могат да бъдат предвидени допълнителни изисквания в областта на рекламата“. Параграф 2 от посочения член гласи: „Министерският съвет определя допълнителните изисквания относно съдържанието, формата или начините на разпространение (включително начините на разпространение на рекламата в различните медии) на рекламата на отделни стоки, групи от стоки или услуги“.

7 На 17 май 2011 г. на основание членове 5 и 56 от Закона за фармацията и на член 7 от Закона за рекламата Министерският съвет приема Постановление № 378 на Министерския съвет [относно] „Ред за рекламиране на лекарствените продукти и реда, по който производител на лекарствени продукти може да предлага на лекарите безплатни мостри на лекарствени продукти“. Постановление № 378 влиза в сила на 21 май 2011 г. Точка 18, подточка 12 от Постановление № 378 гласи: „Забранено е в рекламата на лекарствен продукт сред населението да се включва информация, която насърчава закупуването на този лекарствен продукт, обосновавайки необходимостта от закупуването му с неговата цена, обявявайки специална разпродажба или посочвайки, че лекарственият продукт се продава в пакет с други лекарствени продукти (включително на намалена цена) или с други продукти“.

III. Правната уредба на Европейския съюз

8 Член 288, трета алинея от Договора за функционирането на Европейския съюз предвижда: „Директивата е акт, който обвързва по отношение на

постигането на даден резултат от държавите членки, до ко[и]то е адресиран, като оставя на националните власти свобода при избора на формата и средствата за постигане на този резултат“.

- 9 [...] [Във връзка с целите на Директива 2001/83/ЕО запитващата юрисдикция посочва съображения 2, 29, 40, 42, 43, 45 и 46 от нея].

[...]

В член 1 от Директива 2001/83/ЕО се дава следното определение за „лекарствен продукт“: „Всяко вещество или комбинация от вещества, представени като притежаващи свойства за лекуване или профилактика на болести по човека. Всяк[о] вещество] или комбинация от [вещества], които могат да бъдат давани на човек, с цел да се постави медицинска диагноза, или да възстановят, коригират или променят физиологичните функции на хората, също се смята за лекарствен продукт“.

В дял VIII („Реклама“), член 86 от Директива 2001/83/ЕО се дава следното определение за рекламата на лекарствени продукти: „реклама на лекарствени продукти“ включва всяка форма на информация по домовете, агитационна активност или стимулиране, предназначени да пропагандират предписването, доставката, продажбата или употребата на лекарствени продукти“.

Съгласно член 87, параграф 3 от Директива 2001/83/ЕО рекламирането на лекарствен продукт насърчава рационалната употреба на лекарствения продукт, като го представя обективно и без да преувеличава неговите качества, и не може да бъде заблуждаващо.

От своя страна, в член 90 от Директива 2001/83/ЕО са изброени забранените форми на реклама [...] [цитиране на посочената разпоредба; списък на елементи, които не биха могли да се включат в рекламата сред населението]

[...]

IV. Причини, поради които запитващата юрисдикция има съмнения относно тълкуването на правото на Съюза

- 10 [...] [процесуални въпроси].

- 11 Директива 2001/83/ЕО е въведена в латвийския правен ред с Постановление № 378 [...]. [посочване на законодателната процедура] Съдът на Европейския съюз е приел, че изпълнението на целта на Директива 2001/83/ЕО би било поставено под въпрос, ако дадена държава членка може да разшири обхвата на задълженията, предвидени от същата, и да въведе допълнителни ограничения на рекламата. Така Директива 2001/83/ЕО извършва пълна хармонизация в областта на рекламата на лекарствени продукти, като случаите, в които на държавите членки се разрешава да

приемат разпоредби, отклоняващи се от определените в тази директива правила, са изрично изброени (вж. решение на Съда от 8 ноември 2007 г., *Gintec*, C-374/05, [...] *EU:C:2007:654*, т. 20 и 37).

Постановление № 378 и съдържащата се в него спорна разпоредба уреждат реда за рекламиране на лекарствени продукти. В точка 2, подточка 1 от Постановление № 378 се уточнява, че неговите разпоредби се прилагат спрямо всяка форма на съобщение, дейност и мярка, която има за цел да насърчи предписването, разпространението или употребата на лекарствени продукти, включително рекламата на лекарствени продукти сред населението.

Директива 2001/83/ЕО въвежда в правото на Европейския съюз хармонизирани норми в областта на рекламата на лекарствени продукти. В член 86, параграф 1 от Директива 2001/83/ЕО рекламата на лекарствени продукти се определя като „всяка форма на информация по домовете, агитационна активност или стимулиране, предназначени да пропагандират предписването, доставката, продажбата или употребата на лекарствени продукти“. Съдът на Европейския съюз заключава, че от посочената разпоредба — и по-конкретно от израза „всяка форма“ — следва, че понятието за реклама на лекарствени продукти, избрано от законодателя на Съюза, е много широко. Съдът на Европейския съюз посочва, че рекламата не е обикновена информация, тоест че по-специално от текста на член 86, параграф 1 от Директива 2001/83/ЕО следва също, че целта на посланието представлява основна характеристика на рекламата и решаващо обстоятелство за разграничение на рекламата от обикновената информация. Когато посланието има за цел да пропагандира предписването, доставката, продажбата или употребата на лекарствени продукти, е налице реклама по смисъла на Директива 2001/83/ЕО. За разлика от това „чистата“ информация, без намерение за пропагандиране, няма да попадне в приложното поле на разпоредбите на тази директива относно рекламирането на лекарствени продукти (вж. решение на Съда от 5 май 2011 г., *MSD Sharp & Dohme*, C-316/09, [...] *EU:C:2011:275*, т. 29, 31 и 32).

Подателят на искането се позовава на решение на Съда на Европейския съюз, постановено по дело относно правна уредба, която определя единни цени в аптеките, и твърди в това отношение, че при въвеждането на ограничение като предвиденото в спорната разпоредба законодателят трябва да предостави обосновка, основана на научни изследвания (вж. решение на Съда от 19 октомври 2016 г., *Deutsche Parkinson Vereinigung*, C-148/15, [...] *EU:C:2016:776*, т. 42). Въпросното дело обаче се отнася до свободното движение на стоки и в него не се прилага Директива 2001/83/ЕО. Ето защо следва да се провери дали спорната разпоредба представлява забрана за рекламиране по смисъла на Директива 2001/83/ЕО и дали тази директива е приложима [...] [в главното производство].

Съгласно член 89, параграф 1, буква б), първо тире от Директива 2001/83/ЕО рекламата на лекарствен продукт трябва да включва наименованието на лекарствения продукт. От това може да се заключи, че реклама на лекарствен продукт е само рекламата на лекарствен продукт, който е определен и може да бъде идентифициран. Що се отнася до лекарствените продукти, които се отпускат по лекарско предписание, налице е абсолютна забрана за рекламиране. Следователно е разрешено само рекламирането на лекарствените продукти, които се отпускат без лекарско предписание. От това следва, че разпоредбите от дял VIII на Директива 2001/83/ЕО, озаглавен „Реклама“, се отнасят до рекламирането на лекарствени продукти, които могат да бъдат конкретно идентифицирани и се отпускат без лекарско предписание, и че тези разпоредби нямат за цел да уреждат рекламата на фармацевтичните услуги.

Спорната разпоредба не изисква рекламата да включва информация относно конкретен лекарствен продукт, тоест наименованието на лекарствения продукт, а забранява в рекламата на лекарствен продукт да се включва определена информация, а именно такава, която насърчава закупуването му, обосновавайки необходимостта от закупуването му с неговата цена. От това би могло да се направи изводът, че доколкото спорната разпоредба се отнася до продукти, които не представляват конкретни лекарствени продукти, Директива 2001/83/ЕО не е приложима. Спорната в главното производство реклама не посочва наименованието на лекарствените продукти [...]. Затова следва да се провери дали дейностите, уредени със спорната разпоредба, могат да бъдат включени в приложното поле на Директива 2001/83/ЕО.

Съдът на Европейския съюз е приел още, че националният съд трябва да определи дали съответните действия съставляват реклама, или форма на информация по домовете (вж. решение на Съда от 2 април 2009 г., [...] *Frede Damgaard* [...], C-421/07, [...] EU:C:2009:222, т. 23). Ако дейностите, до които се отнася спорната разпоредба, трябва да се разглеждат като дейности за информиране, а не като реклама на лекарствени продукти, Директива 2001/83/ЕО не би била приложима.

Ето защо *Satversmes tiesa* (Конституционен съд) заключава, че [...] [в главното производство] тълкуването на Директива 2001/83/ЕО се оказва определящо за преценката на спорната разпоредба. Трябва да се изясни дали спорната разпоредба, която урежда включената в рекламата информация относно цената на лекарствените продукти, а не информацията относно самите лекарствени продукти и тяхното наименование, попада в приложното поле на Директива 2001/83/ЕО. Освен това се поставя въпросът за съответствието на Постановление № 378 с преследваната от Директива 2001/83/ЕО цел за хармонизиране на разпоредбите относно рекламата на лекарствените продукти, в случай че предвидените в спорната разпоредба дейности не трябва да се считат — поради самото им естество — за реклама на лекарствени продукти в главното производство. В текста на Постановление № 378 обаче тези дейности се наричат реклама на

лекарствени продукти. Съгласно член 87, параграф 3 от Директива 2001/83/ЕО рекламата на лекарствен продукт е законосъобразна, когато насърчава рационалната употреба на лекарствения продукт, без да преувеличава неговите качества. Следователно ограниченията спрямо съдържанието на информацията, предоставена в рекламата на лекарствен продукт, могат да бъдат свързани със свойствата на лекарствения продукт, но не и с неговата цена.

С оглед на гореизложеното са налице разумни съмнения дали Постановление № 378 противоречи на преследваната с Директива 2001/83/ЕО цел за хармонизация на разпоредбите относно рекламата на лекарствени продукти и дали тази директива е била транспонирана ефективно в националната правна уредба на държавата членка.

- 12 От постоянната практика на Съда на Европейския съюз е видно, че съдържащите се в директивите забрани трябва да бъдат предмет на изрично транспониране (вж. решение на Съда от 27 април 1988 г., Комисия/Франция, 252/85, [...] *EU:C:1988:202*, т. 19). Предвидената в спорната разпоредба забрана не съответства на никоя от забранените форми на реклама, изброени в член 90 от Директива 2001/83/ЕО. Следователно се повдига въпросът дали държава членка има право да разшири списъка на забранените форми на реклама, който се съдържа в член 90 от Директива 2001/83/ЕО, въвеждайки нова забрана в националната правна уредба.

За целите на транспонирането на дадена директива всъщност следва да се тълкува текстът на въпросната директива (вж. решение на Съда от 7 юни 2005 г., [...] *VEMW и др., C-17/03*, [...] *EU:C:2005:362*, т. 41). Съдът е прел, че съответствието с Директива 2001/83/ЕО на изисквания, които се различават от изрично предвидените в член 90 от нея, може да се прецени по тълкувателен път, като се анализира например дали разглежданите забрани отговарят на целта на Директива 2001/83/ЕО — рационална употреба на лекарствените продукти — и на необходимостта да се предотврати прекалена и необмислена реклама, която може да окаже влияние върху общественото здраве (вж. решение на Съда от 8 ноември 2007 г., *Gintec*, *C-374/05*, [...] *EU:C:2007:654*, т. 35 и 55).

Следователно от член 87, параграф 3 от Директива 2001/83/ЕО би могло да се изведе задължението на държавите членки да приемат правна уредба, съгласно която рекламата на лекарствени продукти сред населението насърчава рационалната употреба на лекарствените продукти. С други думи по мнение на *Satversmes tiesa* (Конституционен съд) правна уредба на държава членка, която не е изрично предвидена в член 90 от Директива 2001/83/ЕО и не се отнася до забранените с този член форми на реклама, но която насърчава рационалната употреба на лекарствените продукти, би могла да съответства на посочената директива.

От спорната разпоредба следва, че е забранено в рекламата на лекарствен продукт сред населението да се включва информация, която насърчава закупуването на лекарствения продукт, обосновавайки необходимостта от закупуването му с неговата цена. Съдът на Европейския съюз разглежда въпроса за цената на лекарствените продукти в дело относно свободното движение на стоки, в което трябва да се определи дали лицата, пребиваващи в определена държава членка, могат да получават по пощата лекарствени продукти, които се отпускат по лекарско предписание, при различни условия от тези за закупуването им от аптека в собствената им държава членка. Съдът на Европейския съюз приема, че ценовата конкуренция би могла да е от полза за пациентите, доколкото тя евентуално би дала възможност лекарствените продукти да се предлагат на по-благоприятни цени от наложените тогава от въпросната държава членка. Ефикасната закрила на здравето и живота на хората изисква по-специално лекарствените продукти да се продават на разумни цени (вж. решение на Съда от 19 октомври 2016 г., [...] *Deutsche Parkinson Vereinigung*, C-148/15, [...] *EU:C:2016:776*, т. 43). Така рекламата относно цените на лекарствените продукти не винаги противоречи на преследваната с Директива 2001/83/ЕО цел за насърчаване на рационалната употреба лекарствените продукти.

Освен това, що се отнася до спорната разпоредба, *Satversmes tiesa* (Конституционен съд) трябва да изясни дали рационалната употреба на лекарствените продукти се насърчава от обстоятелството, че правната уредба относно рекламата на лекарствени продукти сред населението забранява да се посочва, че спрямо лекарствените продукти се прилага отстъпка, която стимулира закупуването на лекарствения продукт в пакет с други лекарствени продукти. Забраната за рекламиране на лекарствени продукти сред населението е обоснована от защитата на общественото здраве предвид рисковете от „прекалена и необмислена реклама“. Това следва от съображение 45 от Директива 2001/83/ЕО, съгласно което рекламата на лекарствени продукти, които се отпускат без лекарско предписание, може да бъде разрешена по изключение, но само ако отговаря на определени критерии, предвидени в правната уредба.

Следователно от горното би могло да се направи изводът, че член 87, параграф 3 от Директива 2001/83/ЕО предоставя на държавите членки възможността да ограничават формите на реклама на лекарствени продукти, които се смятат за очевидно прекалени или необмислени и биха могли да засегнат общественото здраве. Освен това разглежданото изискване цели да ограничи не рекламата на лекарствени продукти, що се отнася до конкретен продукт, а ирационалната употреба на лекарствените продукти като цяло.

Ето защо, за да се прецени съответствието на спорната разпоредба с правните норми от по-висок ранг, *Satversmes tiesa* (Конституционен съд) трябва да определи дали спорната разпоредба, която цели да забрани прекалената или необмислената реклама на лекарствени продукти, е съвместима с целта, преследвана от Директива 2001/83/ЕО.

13 С оглед на гореизложените съображения биха могли да бъдат направени различни изводи, а именно:

1) Дейностите, до които се отнася спорната разпоредба, не съставляват реклама по смисъла на Директива 2001/83/ЕО, а са обикновена информация, поради което тази директива не е приложима в главното производство.

2) С Директива 2001/83/ЕО е извършена пълна хармонизация, поради което държавите членки са длъжни да спазват предвидените в член 90 ограничения в областта на рекламата на лекарствени продукти и нямат право да разширяват списъка със забранените форми на реклама в националното си законодателство и да налагат допълнителни изисквания.

3) Въпреки че член 90 от Директива 2001/83/ЕО не съдържа забрана като предвидената в спорната разпоредба, държавите членки имат право да приемат правна уредба, насочена към предотвратяване на прекалената или немислената реклама, която противоречи на целта на Директива 2001/83/ЕО и не насърчава рационалната употреба на лекарствените продукти.

Satversmes tiesa (Конституционен съд) счита, че спорната разпоредба урежда рекламирането на лекарствени продукти. Според него Директива 2001/83/ЕО би могла да допуска разпоредба като спорната, стига тя да е съобразена с целите на посочената директива.

Следователно [...] [в главното производство] е необходимо да се определи дали Директива 2001/83/ЕО допуска предвидената в спорната разпоредба забрана, що се отнася до информацията, която може да се съдържа в рекламата на лекарствени продукти сред населението. Въпреки че Съдът на Европейския съюз вече е тълкувал Директива 2001/83/ЕО, все още съществуват съмнения по въпроса дали Директива 2001/83/ЕО действително забранява на държавите членки да налагат в националното си законодателство ограничения на рекламата на лекарствени продукти сред населението, които са различни от предвидените в член 90 от посочената директива, съдържащ списък на забранените форми на реклама.

Така разрешаването на спора зависи от тълкуването на правото на Европейския съюз. Следователно обстоятелствата в [...] [главното производство] обосновават отправянето на преюдициално запитване до Съда на Европейския съюз.

С оглед на изложените по-горе съображения и в съответствие с [...] член 267 от Договора за функционирането на Европейския съюз [...] Satversmes tiesa (Конституционен съд)

определи:

1. Отправя до Съда на Европейския съюз следните [преюдициални] въпроси:

1.1. Трябва ли дейностите, до които се отнася спорната разпоредба, да се считат за реклама на лекарствени продукти по смисъла на дял VIII от Директива 2001/83/ЕО („Реклама“)?

1.2. Трябва ли член 90 от Директива 2001/83/ЕО да се тълкува в смисъл, че не допуска правна уредба на държава членка, която разширява списъка на забранените форми на реклама и налага по-строги ограничения от изрично предвидените в член 90 от посочената директива?

1.3. Трябва ли да се счита, че спорната в главното производство правна уредба ограничава рекламата на лекарствени продукти с цел да насърчи рационалната им употреба по смисъла на член 87, параграф 3 от Директива 2001/83/ЕО?

2. Спира производството до произнасянето на Съда на Европейския съюз.

[...] [процесуален въпрос]

Настоящото определение не подлежи на обжалване.

[...] [подписи] [...]